

“De **GALAMA's**

en **GALEMA's**

door de eeuwen heen”

21 jaargang nr. 2 dec 2011

INHOUD

pagina

Colofon	2
Van het Bestuur	2
Twee reacties van donateurs over de donateursdag	3
Familievaria	3
Familieberichten	4-5
Sjoerd Galema gaf Fryslân gezicht	6
Oudste inwoner (109) viert verjaardag	6
Diamant voor Ysbrand en Jourica Galama	7
Over de donateursdag 2011 te Stiens	8- 11
Slachtemarathon op 16 juni 2012	12
Oerol vanuit de woonkamer	13
De kinderen van IJsbrand Galema en Akke Teernstra	14-21
Van Schuak tot Galema	22
Over het wapen Galama/Galema	23

Bestuur en redactie wensen u allen een fijne kersttijd en een gezond,
inspirerend en gelukkig 2012!

Redactie:

Gemma Burger
tel: 0622998303
E-mail: gemmeburger@home.nl

Anna Galema
tel: 0683596998
E-mail: annagalama@gmail.com

Michiel Galama (layout)
Adikade 7
3531 ws Utrecht
tel: 030-2934093/06-21277653
E-mail: Michiel@galama.nl

Kopij

redactie@galama.nl
of
redactie
Adikade 7
3531 WS Utrecht

Bestuur St. Gala/ema

Nelly Galama
Voorzitter
E-mail: galamaontwikkel@zonnet.nl

Jan Galama
Penningmeester

Hanneke Galama
festiviteiten

Haye Galama Secretaris/website
Willem Torckstraat 8
3621 XH Breukelen (UT)
tel. 0346-262647
e-mail: haye.galama@planet.nl

website: www.galama.nl

Bankrekening:
3087 66 814
tnv Stichting Gala/ema
IBAN: NL46RABO0308 7668 14
BIC: RABO NL2U

Het info-formulier

In november heeft de stichting een info-formulier gestuurd naar alle donateurs om te checken of de adresgegevens e.d. compleet en correct zijn. Maar ook om te inventariseren of er onder de donateurs belangstelling is op de voorgelegde terreinen zelf actief te worden. Ondertussen kregen we al de helft van de formulieren retour en de correcties en aanvullingen hebben we in onze administratie verwerkt. Heeft u het formulier nog niet terug gezonden? Doet u dit alstublieft binnenkort; óók als de adresgegevens e.d. correct en compleet zijn. En óók als u niet op een van de voorgelegde activiteiten actief wilt of kunt worden. Wij willen het overzicht graag compleet hebben met daarin verwerkt de gegevens van al onze donateurs.

Bent u benieuwd naar wat de inventarisatie ondertussen al heeft opgeleverd? Van vele donateurs kregen we correcties of aanvullingen op de persoonlijke gegevens. Emailadressen gaan ons bij voorbeeld in staat stellen veel communicatie veel goedkoper te organiseren en dat onze penningmeester blij is met de juiste bankrekeningnummers behoeft ook geen nadere uitleg. Maar er is meer reden tot vreugde. We noteerden al meer dan 30 donateurs die bereid zijn aanspreekpunt voor hun familietak te zijn, een 15-tal donateurs wil op een of andere wijze de activiteiten rond de familiekrant ondersteunen en ook voor de beoogde werkgroep genealogie noteerden we de eerste potentiële namen.

We gaan enthousiast met deze donateurs de beoogde activiteiten vorm geven!

Betaal ik dubbel?

Door administratieve achterstand waren we (te) laat met het innen van de contributie over 2010. Het overgrote deel van de donateurs voldoet de contributie per automatische incasso en zij zullen gezien hebben dat deze contributie zo rond 27 juli van dit jaar van hun rekening werd afgeschreven. Het ligt zeer voor de hand dat zij gedacht hebben dat dit de contributie voor 2011 was, maar dat was het niet! Op het moment dat deze krant verschijnt hebben we wellicht net de incasso van de contributie voor 2011 geregeld. U betaalt dus wel twee keer in 2011, maar u betaalt niet dubbel! Wij werken alleen de administratieve achterstand weg.

In het voorjaar van 2012 zullen we ook dit aspect van de stichting weer helemaal op orde hebben. U mag verwachten dat we in dat en volgende jaren de contributie steeds in het voorjaar gaan incasseren. En in situaties waar er onverhoopt toch een onvolkomenheid bij het incasseren heeft plaats gehad zullen wij ons altijd inspannen deze te corrigeren.

Op 8 december jl. hebben we voor de bank de batch aangemaakt voor de automatische incasso van de contributie over 2011. Enkele donateurs, waarvan de contributie normaliter per automatische incasso wordt afgeschreven, hadden over 2011 al zelf het bedrag van de contributie overgemaakt. We hebben geprobeerd deze donateurs uit de batch te filteren. Dat is niet gelukt. De penningmeester zal echter deze "dubbel-situaties" corrigeren door terugstorting van het te veel betaalde. Onze excuses voor het ongemak.

Familievaria

Twée reacties van donateurs over de donateursdag

Mijn reactie op de familiedag.

Het was voor ons de eerste keer, dus wel een beetje spannend: kennen we er mensen van? Want , wel allemaal familie, maar een familie met 4 grote takken. Dan is het toch leuk wanneer je al bij binnenkomst wordt toe geroepen: "He, Ida, ik heb ook altijd al gezegd dat je familie bent!" Mevrouw vd Werf -Zeinstra bleek het te zijn, die ik kende van de school van onze kinderen.

Dan zie je daarna toch meer bekende gezichten, ook leuk voor mijn man, omdat hij toch in het bijzonder mee gegaan is voor mij. Al gauw brak het ijs, ook met andere onbekende familieleden. Het vergadergedeelte was het minst leuk, soms teveel details.. De tocht naar Martemastate en Dekema state was erg leuk en gezellig, vooral bij een glaasje in de tuin. Ook het naborrelen heel gezellig. Al het gevoel echt familie te zijn.

Tot volgend jaar,

Ida Jorna-Galema, Leeuwarden

55 Gale/ama's
Samen in Stiens
Allemachtig wat een nieuws!
De Gale/ama -vrouw en vent
Zijn gewoon een groot monument!
Bestuur, stik bedankt!

Kees Galama, Zaamslag

Foto voorpagina:

Teake Jan Galama en Tjebbe
Witteveen mei syn hynder
foar de belsyde op
"Spreeuwenstein"

Foto: Jan Galama Reduzem

Op donderdag 15 september is Rients Galema gepromoveerd tot doctor in de Economie en Bedrijfskunde aan de universiteit van Groningen. Ter verkrijging van dit doctoraat verdedigde hij zijn proefschrift "Microfinance as a Socially Responsible Investment" met bijbehorende stellingen.

Aangezien prinses Maxima nauw betrokken is bij dit onderwerp had een van de paranimfen haar uitgenodigd om bij de promotie aanwezig te zijn.

De particulier secretaresse van Hare Koninklijke Hoogheid liet per brief weten dat Maxima de uitnodiging zeer op prijs had gesteld maar tot haar spijt niet aanwezig kon zijn bij de plechtigheid.

P.S. Rients staat onder nr 1.14.45 nr 2 blz 75 in het familieboek.

Familieberichten

Tankber en bliid binne
wy mei de berte fan
us jonkje

Siebre Yme

Berne op
24 november 2011

Sjoerd en Jose
Reitsma-Galema

Algeraburren 16
8711 BR Workum

Jose(Josepha) Galema:
Blz 72 1.14.39/2.

Dankbaar zijn we
dat U niet los liet
wat Uw hand gemaakt heeft

Trots zijn we op jou
dat jij niet op gaf

Sophie Victoria Galama

Sophie is geboren op 19 september 2011
weegt 3350 gram en is 50 cm lang

André en Martika Galama
Roede 69
8447 CB Heerzeweet

Sophie Galama. is een kleindochter van Michiel Galama (1.14.83/106) en Rosa Hettinga, in het Hettingaboek pagina 326 en in het Galamaboek pagina 106.

Janna, dochter van Rients en
Evelien Galema, zusje van Lucas en
Mare, geboren 16-08-2011.
Ze wonen te Workum, Sint
Annafinne 6.
Boek: blz. 72 1.14.41/1

Vronie de Boer, baby Jelle Hille en Gonnie de Boer-Galama

Anniek, geboren 14-05-2011,
zusje van Siemen en Lianne, doch-
ter van Jelle Douma en Jantien
Galema te Workum.
Gewicht: 3690 gram, lengte 50 cm
Boek: blz 72 1.14.41/2

Parallelwei 6 Workum.

Vrony en Rintsje hebben 29 november 2011 om 5 uur een jonge zoon ge-
kregen.
Zijn namen zijn "Jelmer Hille". Hij weegt bijna 9.5 pnd en is 56 cm lang.
Met Vrony en Rintsje en Jelle Hille gaat het goed.

Beppe Gonnie de Boer Galama (1.13.49, kind 8/pag.106)
Vronie is een dochter van Gonnie en Eeltsje de Boer.

Overleden

8 mei 2011:

Mieke Gerritsma- Loeffen
Geboren: 12 juni 1936
Echtgenote van Nico Gerritsma

9 Juli 2011 :

Geertje Galema Hetteema
Geboren: 13 januari 1924
Zij was 56 jaar getrouwd met
Pieter Galema overleden op 23 jan. 2006

11 augustus 2011:

Sjouke Siardus Galema
Geboren 20 mei 1965

8 september 2011 :

Arend Cornelis Galema
Op een leeftijd van 87 Jaar
Echtgenoot van Artentje Galema-Boersma

8 september 2011:

Tjeerd Haarsma
Geboren: 21 augustus 1918
Sinds 1 augustus 2010 weduwnaar van
Petronella Anna Clasiëna Galama

28 augustus 2011

Jan Galema te Bolsward
geboren in Sneek op 5 januari 1956.
Hij was 32 jaar getrouwd
met Afke Galema-Attema.

2 november 2011:

Maria Theodora Hendrica Galema - Buijs
geboren: 13 oktober 1924
Weduwe van IJsbrand Galema

25 november 2011:

Jaring Wiebe Rypma
Geboren: 24 december 1915
Sinds 26 maart 2010 weduwnaar van Pietsje
Jellesma

7 december 2011:

Veronica Agatha Maria Galama-de Vries
Geboren: 5 juni 1927
Echtgenote van Michiel Galama

Friese gedeputeerde: 'Noorden één provincie'

LEEUWARDEN -

De Friese gedeputeerde Sjoerd Galema ziet wel wat in één noordelijke provincie van Drenthe, Groningen en Friesland. Volgens de gedeputeerde worden gemeenten - mede door (toekomstige) herindeling - steeds sterker en nemen taken over van de provincie. "De provincie krijgt een kleinere rol en daarom ga ik de discussie over een landsdeel 'Noord-Nederland' niet uit de weg", aldus Galema, die de huidige provincies nog een jaar of tien geeft. (GPD)

Jouke van der Zee uit Sneek is gister in Leeuwarden geïnstalleerd als statenlid voor de PvdA.

LEEUWARDEN

Dat gebeurde in een bijzondere vergadering van Provinciale Staten van Fryslân waarin het nieuwe college van Gedeputeerde Staten voor de komende vier jaar geïnstalleerd. Hans Konst en Jannewietske de Vries voor de PvdA, Sjoerd Galema en Tineke Schokker- Strampel voor het CDA en Johannes Kramer voor de FNP vormen de komende 4 jaar het dagelijks bestuur van Fryslân. Naast Jouke van der Zee zijn op de opengevallen plekken die zijn ontstaan door de installatie van de gedeputeerden vier nieuwe statenleden geïnstalleerd. Dat zijn Johan Apperloo (49) uit Balk voor het CDA, Hetty Janssen (57) uit Leeuwarden voor de PvdA, Jan Visser (53) uit Waaxens voor de FNP en Cees Vos (57) uit Stiens voor het CDA.

Achter Minister Van der Hoeven, van links naar rechts: Jan Bargboer, wethouder Sneek; gedeputeerde Sjoerd Galema en Tweede Kamerlid Sander de Rouwe.

Sjoerd Galema gaf Fryslân gezicht

LEEUWARDEN - Sjoerd Galema is vanmorgen bij zijn afscheid als gedeputeerde lovend toegesproken. „Do joechst ús provinsjaal bestjoer mei in gesicht”, aldus commissaris van de koningin John Jorritsma. De CDA'er uit Hartwerd, die ruim vier jaar gedeputeerde was en acht jaar statenlid, sprak duidelijke taal, legde contact met „de gewoane man” en was „op en top Fries”. Hij groeide uit tot een van de bekendste gedeputeerden van het land.

De rijzige boer was „twa meter ûnfersetlikens, twa meter belutsenens, twa meter ynset, twa meter boeresnoadens twa meter berikberens en twa meter CDA. Mar ek twa meter emoasje en twa meter hert op de tonge.” Galema zelf blikte in dankbaarheid terug. Als bestuurlijke hoogtepunten noemde hij de verkoop van de Nuon-aandelen, de stichting van de Dairy Campus in Leeuwarden, de herstelde verhoudingen met de gemeente Leeuwarden en het rapport van de commissie van

wijzen over gemeentelijke herindeling. Kritiek leverde hij ook. Op in zichzelf gekeerde overheden, diete ver van de burgers staan. Op het gemeentebestuur van Harlingen „dat syn eigen stêdsje te kakken set”. De Fryske Fiersichten van Ed Nijpels zijn volgens Galema „deaknypt”. De uitgaven voor de provinciale bedrijfsvoering zijn in de ogen van decheidend bestuurder te hoog. De provinciebegroting gaat in enkele jaren terug van €500 miljoen naar €300 miljoen. De bezuiniging op het ambtelijk apparaat blijft hierbij achter. Vanochtend vroeg haalde Galema zijn opvolger Sietske Poepjes (32) in haar woonplaats Makkum op met een elektrisch aangedreven Tesla-sportwagen. Zij neemt de portefeuilles een op een over, waaronder verkeer en vervoer en

Sjoerd Galema met zijn opvolgster Sietske Poepjes

milieubeleid. De sportauto doet niks onder voor eentje op benzine, aldus de jongste gedeputeerde van Nederland. „Een mooi voorbeeld dat duurzaam volkomen normaal is en kan.” Na zijn afscheid reed Galema naar Schiphol voor een werkbezoek aan Rusland met bestuurders van FrieslandCampina. In december begint hij officieel als commissaris en bestuurslid bij het zuivelconcern.

Oudste inwoner (109) viert verjaardag

Veel wandelen, ontspannen, sober leven, alles met mate maar wel genieten. Dat is het geheim van de oudste vrouw van Nederland. Geertruida Draaisma uit Leeuwarden viert vrijdag haar 109de verjaardag. Burgemeester Ferd Crone van Leeuwarden en de Friese loco-commissaris van de Koningin Sjoerd Galema kwamen haar persoonlijk feliciteren.

Als ware het een persconferentie zat de vrouw samen met hen achter een tafel, omringd door microfoons om vragen te beantwoorden. De vrouw beseft het nog niet allemaal. „Wat

doen die mensen hier?” vroeg ze zich af.

Geertruida Draaisma werd op 25 februari 1902 geboren in het Friese Makkum. De vrouw woont sinds vijftien jaar in wijkzorgcentrum De Hofwijck in Leeuwarden. Ondanks haar hoge leeftijd is ze nog redelijk fit. Achter haar rollator brengt ze bijna dagelijks een bezoek aan de winkel van het zorgcentrum en neemt ze graag deel aan de activiteiten die er worden gehouden. Op de vraag of ze nog sjans heeft

met mannelijke bewoners, antwoordde ze glimlachend: „Er is niemand die voldoet, behalve de burgemeester.” Een zoen op de wang volgde.

Uit de Jouster Courant, 17 augustus 2011, pagina 1.

Verwarring over trouwdatum bij diamanten echtpaar Joure

Elf augustus 1951. Dat is de officiële trouwdatum van Ysbrand Galama (87) en Jourica Witteveen (84) uit Joure. Toch vierden ze gisteren pas hun diamanten bruiloft. En op die feestdag stond ook burgemeester Mary Looman op de stoep.

Dochter Nynke Posthuma-Galama kijkt nog eens goed op de officiële trouwakte, die burgemeester Looman heeft meegenomen. Het staat er toch echt: elf augustus 1951. „Ik wit net better dan dat it op de 16e is”, zegt ze. Al snel wordt duidelijk dat het hier om het burgerlijk huwelijk gaat. Op 16 augustus zijn ze voor de katholieke kerk getrouwd.

„Dat hat foar ús foar altyd de troudei west”, zegt Jourica. De trouwerij op het gemeentehuis stelde niet zoveel voor, volgens Jourica. „In de katholieke kerk was het heel gebruikelijk dat men eerst op het gemeentehuis trouwde en een paar dagen later voor de kerk”, aldus burgemeester Looman.

Het echtpaar Galama-Witteveen woont al bijna twintig jaar in Joure. Daarvoor hebben ze altijd op de boerderij Donia-State in Burgwerd gewoond. Jourica was een echte boerin. Ze stond liever op het boerenland, dan achter de kinderwagen.

„Wy hawwe dêr in prachtige tiid hân. Wy binne noch altyd ûnwennich fan dy pleats. Wy binne der letter noch wol ris del riden. Oh, ik woesa werwerom”, zegt ze met heimwee. Ze vertelt een verhaal over hoe haar man Ysbrand vroeger elke donderdagmorgen naar de Doele in Bolsward ging. De boeren gingen daar wekelijks heen om het melkgeld op te halen. Ysbrand was daar niet zo dol op, totdat hij een paar maten kreeg met wie hij daar altijd ging biljarten.

„Hy hat dat jierren dien. De

tongersdeitemoarn wie hillich foar him. Al it oare wurk koe wol lizzen bliuwe.”

Het was niet alleen rozengeur en maneschijn in huize Galama. Ysbrand kreeg keelkanker op 36-jarige leeftijd. „Ik smookte wol trije pakjes sigaretten deis.”

Hij verbleef acht weken voor behandeling in het ziekenhuis in Groningen. Sindsdien heeft hij geen sigaret meer aangeraakt. En de kanker is gelukkig nooit terug gekomen.

Het echtpaar heeft vier kinderen (drie zonen en één dochter). Geen van hen had aspiraties om het boerenbedrijf over te nemen.

„Spitich, mar se binne goed te plak kommen.”

Inmiddels hebben ze acht pake en beppe sizzers.

Die kwamen gisteren ook allemaal langs op het feest, dat ze bij de dochter in Scharnegoutum vierden. Ysbrand en Jourica verkeren beide nog in redelijke gezondheid. Ze hebben nog een huis met een grote tuin, die ze grotendeels zelf onderhouden. Jourica kan nog autorijden. Af en toe trekken ze er op uit om een van de kinderen of de zuster van Jourica te bezoeken.

„Wy bliuwe graach yn beweging. Dat hâldt ús ek yn libben.”

Blz 141 1.13.51/1

Donateursdag 2011 te Stiens.

Zaterdag 10 september jl. beleefden we de donateursdag in Stiens en omgeving. In goede traditie ontmoetten we elkaar in een sfeervolle en gezellige omgeving. Dit keer in "De Smalle Brug".

Een kleine 60 Galama's en Galema's, veelal vergezeld door partner of vriend(in), waren zichtbaar blij elkaar weer te zien.

Onder het genot van koffie en oranjeboek schoven ze bij elkaar aan tafel en praatten bij over het wel en wee dat zij ervaren hebben.

De herinnering aan ontmoetingen van eerdere bijeenkomsten werden opgehaald en nieuwe contacten met andere donateurs werden aangegaan.

Een grote variatie van mensen, verbonden door hun gemeenschappelijke familiegeschiedenis.

Onderdeel van het ochtendprogramma was een donateurvergadering.

In die bespreking werd een aantal zaken genoemd die binnen de stichting opgepakt moeten worden.

Zo werd aanbevolen meer per email te doen om te besparen op portokosten, te zoeken naar aanspreekpunten per familietak om beter en sneller geïnformeerd te raken over adressen, geboortes, sterfgevallen, etc.

We tekenden het advies op om meer correspondenten voor de krant te zoeken en een werkgroep genealogie in het leven te roepen die de geschiedenis en de stamboom van de familie verder in kaart brengt en toegankelijk maakt.

Het idee werd gelanceerd alle donateurs een formulier te sturen om enerzijds alle relevante persoonlijke gegevens volledig en up-to-date te krijgen en anderzijds te

peilen of de betreffende donateur zelf betrokken kan en wil zijn bij een van die te ontwikkelen activiteiten.

Daarnaast namen we afscheid van twee bestuursleden: Wieke Schimmel-Galama en Ysbrand Galama.

Wieke was vele jaren bestuurslid. In 2005 trad zij toe tot het gezelschap van Sjoerd, Geartsje, Theo, Maikel en Eelco en nam zij de rol als penningmeester op zich. Die taak heeft zij jaren conscietieus en met verve uitgevoerd.

Maar zij deed veel meer voor de stichting; we kennen haar bij voorbeeld ook als lid van "de Gealtsjes" !

In 2009 werd Wieke secretaris van de stichting en nam Ysbrand haar taak als penningmeester over.

Ysbrand heeft in de afgelopen jaren een rol in de stichting gespeeld die veel verder gaat dan de aanduiding "penningmeester" wellicht doet bevroeden.

Hij heeft met zijn bijzondere kennis van ICT de aanzet gegeven voor de huidige website van de stichting. En hij liet op de reünie in 2010 een ongekend groot aantal Gala/ema's

"de sprong van hun leven maken" in hun honger het fierljep-diploma te bemachtigen.

Onze voorzitter, Nelly Galama, heeft hen beide toegesproken en bedankt voor hun inzet en bijdrage aan de stichting. Onder een warm applaus van de aanwezigen ontvingen zij een kleine tastbare uiting van onze erkentelijkheid.

Na de lunch was er voor het middagprogramma een keuzemogelijkheid uit drie alternatieven.

Een sportief fietstochtje naar Wyns aan de Dokkumer Ee. Velen kozen voor dit onderdeel.

Wyns is één van de oudste dorpen van Tytsjerksteradiel.

Wyns was in vroeger jaren een belangrijke plaats.

Het zou zelfs de hoofdplaats van Oostergo genoemd kunnen worden. In Wyns werden de belangrijke beslissingen genomen en ook rechtspraak vond daar plaats.

De gezamenlijke bestuurders / rechters kwamen bijeen in de Wynzer kerk.

Donateursdag het middagprogramma

Een select gezelschap koos voor de tweede mogelijkheid: een wandeling door Stiens en omgeving. De gids en historicus vertelde over het verleden van Stiens. En uiteraard over Pieter Jelles Troelstra. De bekende socialistische voorman groeide op in Stiens, waar zijn vader de ontvanger der belastingen was. Troelstra was niet alleen politicus maar ook een bekende Friestalige schrijver en dichter.

In het hart van Stiens werd de hervormde Sint Vituskerk bezichtigd. Deze kerk gesticht door Benedictijnen van het klooster Corvey aan de Wezer is een zusterkerk van de Sint-Vituskerk van Oldehove. De kerk is gewijd aan de heiligen Vitus en Anna. In de lege nissen naast de deur in de toren hebben waarschijnlijk de beelden

van Vitus en Anna gestaan. Om de kerk ligt een eivormig kerkhof omzoomd door 120 bomen van circa 200 jaar oud. De toegang tot het kerkhof is door draaihekjes. Dit was

vanwege de veemarkt die om de kerk gehouden werd. Loslopend vee kon zo niet op het kerkhof komen.

Bijzonder veel belangstelling was er ook voor de derde variant: bezichtiging van de Martena State en een bezoek aan de Dekema State. De Martenastate is genoemd naar een van zijn eerste bewoners Duco

Martena, ooit getypeerd als staatsman, held en geleerde in de geschiedschriften van Eekhof. De laatste bewoner van de 'oude' state was jonker Duco Martena van Burmania Vegelin van Claerbergen. Aangezien hij geen nazaten had, ver-

maakte deze Martenastate aan de kerkvoogdij van Cornjum. Deze werd eigenaar van een vervallen en verpauperd hoofdgebouw. De kerkvoogdij besluit in 1899 de state te slopen en te vervangen door een "slot". Dit gebouw bestaat nog steeds en is gelegen op het eiland in de slotgracht van het park van Martenastate. Als vervanger ontwierp architect W.C. de Groot een miniatuur-kasteeltje in neo-renaïssancestijl, met de opvallende "sipel", de ui-vormige dakbedekking van de toren.

Thans is Martenastate in beheer bij de Stichting Martenastate. Met zo'n rijke cultuurhistorische geschiedenis is het logisch dat het park en de bebouwing van Martenastate de beschermende status geniet als "rijksmonument". Niet alleen het slotje maar alle aanwezige bebouwing, als koetshuis, boerderij en poort zijn hierdoor wettelijk beschermd. Het park wordt omlijst en doorsneden

door een aantal lanen met ten dele zeer oude bomen. Daarnaast is het park één van de rijkste vindplaatsen van stinzen-planten in Fryslân. Onder de oude lanen vormt zich vroeg in het voorjaar een tapijt van duizenden bol- en knolgewassen. In totaal worden er op Martenastate 12 verschillende soorten stinzenflora aangetroffen. Sinds 2001 wordt het beheer in opdracht van Stichting Martenastate uitgevoerd door It Fryske Gea.

De Dekemastate vinden we aan de rand van het pittoreske terpdorp Jelsum. Het is een van Friesland's oudste states. Dekema State wordt voor het eerst genoemd in 1486 wanneer Pieter van Camstra landerijen erft met een versterkt woonhuis, Fetza State. Eind 15de eeuw is het een toneel van strijd, waarbij de stins vrijwel volledig wordt verwoest. Begin 16de eeuw verrijst een gebouw van twee verdiepingen, dat in de eeuwen daarna wordt verbouwd en uitgebreid. De huidige vorm ontstond in 1814 toen het hoofdgebouw met een verdieping werd verlaagd. In de state zijn uit alle periodes elementen terug te vinden.

De state is een woning met adellijke allure, in de loop der tijd bewoond door onder andere de fami-

lies Camstra, Dekema en Van Wageningen. Deze laatste familie bewoonde de state ruim 200 jaar. In 1996 kwam de state in bezit van het Old Burger Weeshuis die het gebouw, de inventaris en de tuinen liet restaureren en weer open stelde voor bezoekers. Nu is Dekema State met de oorspronkelijke aanleg van oprijlaan, singels, grachten en bos een uniek geheel; een eeuwenoude adellijke oase waar het lijkt dat de tijd is stil blijven bestaan.

Zo leek het ook voor de bezoekende donateurs, maar aan het eind van de middag spoedden we ons terug naar "De Smalle Brug" om ons daar weer te verenigen met de anderen. Op het terras onder een heerlijk najaarszonnetje hebben we daar opnieuw genoten van elkaars gezelschap en een smaakvol glaasje. Voor de meesten eindigde daar deze prachtige donateursdag. Een klein gezelschap schoof echter ook nog aan aan de lange tafel in de serre van de Smalle Brug om daar -langer dan gedachte wachten op het avondmaal. Het wachten was echter niet een probleem, want aan het eind van de middag had de zangeres Grytsje Kingma zich bij het gezelschap gevoegd en zij heeft daar in de serre menig Frysk lied op inspirerende wijze ten gehore gebracht. Uiteindelijk keerde ook dit laatste gezelschap huiswaarts; voldaan terug kijkend op een mooie donateursdag en vele indrukken en herinneringen rijker.

Impressie van een fietser

De uitnodiging voor de donateursdag op 10 september gaf mij direct de indruk van 'hier waait een frisse wind'. Hier staan nieuwe mensen aan het roer.

Leuk. Wat mij trok was vooral de invulling van het middagprogramma met drie opties. Samen iets ondernemen verbindt ook.

Voor de meest sportieve mensen onder de Galama's was er de mogelijkheid om een fietstochtje naar Wyns te maken. Dus op 10 september voor dag en dauw, wat heet, om half negen zit ik op de fiets naar Stiens, om daar lekker op tijd aan te komen. Het pontje bij Wyns vaart om die tijd nog niet, dus over Birdaard slingerend tussen de weilanden door, geniet ik van mijn fietstochtje en de stilte op zo'n zaterdagochtend.

Ruim voor tien uur tref ik voor restaurant 'De Smalle Brug' bestuurslid Hanneke Galama en haar broer Jan en zijn vrouw. Het eerste contact is gelegd. Mijn ouders, Jap en Johanna zijn mensen van de tijd, dus al snel arriveren die ook. Heit wil dit niet missen uiteraard. Het is schitterend weer, dus op het terras zien we Galama's uit verschillende hoeken aankomen.

Na een informeel en formeel gedeelte, waarbij betrokken familieleden hun steentje bijdragen, genieten we van de lunch. En dan gaan we in drie groepen uiteen. Ik schaar me bij de fietsers. Er worden fietsen gehuurd, anderen hebben een fiets meegenomen.

De oudste sportieve fietser met trapondersteuning is Josef. Hij laat zich door niets weerhouden. Met zo'n twaalf Galama's en aanhang onder leiding van Jan uit het bestuur, fietsen we al pratend en genietend van het schitterende weer naar Wyns. Over de Tryehoeksdyk, waarbij we regelmatig door één medefietster worden gewezen op boerderijen en bekende plekken, waar zij of familie heeft gewoond. Voor mij is het allemaal nieuw, zo dichtbij en toch nauwelijks bekend.

Ik weet niet of we verwacht werden bij Café Restaurant de Winze, maar na zo'n drie kwartier fietsen en een oversteek met de pont wordt het terras overspoeld met Galama's. Of we bij elkaar horen, vraagt de ober. Jazeker. Zichtbaar is dat niet, we zijn vogels van diverse pluimage, maar het gekwetter verraadt ons als groep. De gesprekjes worden voortgezet op het terras, waar de koffie met appelgebak of iets anders heerlijk smaakt. Een uur is snel voorbij. De meesten gaan terug naar Stiens om zich weer bij het programma aldaar aan te sluiten. Ik vervolg mijn weg naar huis en heb heerlijk genoten van deze middag.

Ankie Galama blz 112 1.13.51/1

**Wat hadden we veel praatjes bij het eten op de donateursdag in Stiens . Michiel wilde iedereen aan 't schrijven voor het blad en ja alles was goed, recepten / tuintips/ fietstips.
Wat je maar bedenken kunt en het maar netjes blijft.**

Pieter Galama 6 december Heeg

Vreemd maar nu je ook met Sinterklaas bezig bent moet dit ook ineens op het allerlaatst gebeuren. Als het dichten niet wil gaan we verder met dit epistel, maar je moet wel 'n onderwerp hebben.

Nou Sinterklaasfeest.

Hoe ging dat vroeger bij ons thuis en misschien ook verder terug in de tijd bij Pake en Beppe.

Het opzetten van de sok [stiekem 2 sokken, maar mem had alles door] Zingen bij de grote kachel en je branden aan de kachelpijp.

's Morgens gauw zoeken ,achter het gordijnrails, onder 'n kast ,in de stoelzitting.

Voor de kleinsten 'n makkelijk plekje voor de groten wat lastiger. Voor de hele groten 'n paar steenkolen.

Sinterklaasavond en 's morgens verstoopt in de hele boerderij op de onmogelijkste plekjes.

Wat heeft Hait er veel werk van gehad om alles te verstoppen.

Mooie herinneringen .

Ik zou op verzoek van Hanneke eerst over Sinserhûs schrijven maar bij navraag bleek in het blad van voorjaar 2005 al meer te staan dan ik bij elkaar kan krijgen. Dit was van de hand van

Piet Galama [van oom Menno] bij gelegenheid van het tweehonderd jarig bestaan van Sinserhûs .

Dan maar wat anders.

Slachtemarathon 2012. Wie doet er mee?

Slachtemarathon op 16 juni 2012

Inschrijving 16 januari 2012

Het thema van de Slachtemarathon is in 2012 'ûnderweis' (onderweg). Onderweg van het verleden naar het heden en de toekomst.

Onderweg over de weg die vroeger de zee moest keren en onderweg met z'n allen van Raerd naar Oosterbierum.

Al sinds de eerste Slachtemarathon is cultuur een belangrijk onderdeel van de dag.

In 2012 wordt dat belang alleen maar groter.

De Slachtemarathon is een 42 kilometer lange etalage van de kunst en cultuur van Fryslân!

Als we de inschrijving coördineren kunnen we in de zelfde groep starten. Alweer een idee om meer familiecontacten te leggen.

Wij komen tenslotte uit 'n sportief " boerelaag".

Trainen is niet zo hard nodig. De vermoeidheid komt de volgende dag pas, en de spierpijn. En het thema onderweg.

Hier nog 'n paar coupletten van een lied van Willem Vermandere

*Onderweg ben je nomade, soepel plooiend, speels van geest
Geeft U over aan de genade, je wordt vrij en onbevreesd
Want je botst met tegenstrevers, elken ding zegt zijne zeg
Leer geduldig incasseren, van tegenliggers onderweg
Geduldig incasseren, van tegenliggers onderweg*

*Los van vastgeroeste ideeën, onderweg pluk je den dag
Pelgrim ben je heel je leven, vorderen doe je liefst zigzag
Haast u, haast u, uiterst langzaam, want het einddoel is bekend
Daar valt weinig van te zeggen, niet bepaald een happy end
Daar valt weinig van te zeggen, niet bepaald een happy end*

*Ooit als kind ben ik vertrokken, zonder route, kaart of plan
Onderweg al heel m'n leven, wat is daar de zin toch van
Onderweg stel je geen vragen, voor hoelange nog en waarom
Onderweg ben je zigeuner, je reist voort en je ziet niet om
Onderweg ben je zigeuner, je reist voort en je ziet*

Genoeg om deze dagen over te denken en ons allen
Prettige Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar toegewenst

Pieter Teake Galama

Oerol vanuit de woonkamer

Oerol ging 29 jaar geleden van start als een anarchistisch festival. Oprichter, artistiek directeur en oud-hippie Joop Mulder blikt terug.

JACOB HAAGSMA

Oerol, dat was het thuis van Joop Mulder. Letterlijk ook. De eerste handenvol jaren werd het festival bestierd vanuit zijn woonkamer, boven de kroeg De Stoep, ook van hem. De slaapkamer was dan voor de financiële afdeling, „op de wc had ik de logistiek verstoppt.” Tijdens het festival zelf sliepen hij en zijn vrouw dan maar in een caravan.

Sinds 1996 heeft de organisatie een eigen, permanent kantoor. Hoeft Joop, die ook al niet meer boven De Stoep woont, zijn woonruimte niet meer op te offeren.

Burgemeesterszoon Mulder was een oprechte hippie, met bonte schoolkeuzes en een korte horecacarrière op een Grieks eiland achter zich, toen hij voor Terschelling koos. Hij nam kroeg De Stoep over en zette daar alvast bandjes en andere optredens neer.

Zo groeide bij hem en horecaman Piet Huisman het plan om ook eens een festival te organiseren. Dat kwam zo. Rond kerst 1981 zat theaterman Mark Kingsford na een optreden (hij deelde die week het affiche met Jules Deelder) na te praten, in diezelfde woonkamer boven De Stoep. Hij vertelde vol enthousiasme over het Festival Of Fools, een Amsterdamse aangelegenheid vol straattheater en andere vrolijke fratsen. Toen ging Joop een licht op. „Ik wilde Terschelling een culturele status geven, dat heb ik altijd in mijn achterhoofd gehad.”

Oerol was in die eerste paar jaar vooral een straattheaterfestival. Een van de eerste van Nederland en, wellicht, van heel Europa. Al opereerden Mulder en de zijnen nog nadrukkelijk in de uitgesleten voetsporen van dat Festival Of Fools. Dat boekte dan groepen en artiesten, die best bereid waren om voor een vriendenprijsje ook de boot naar Terschelling te nemen. Zo kon het budget enigszins binnen de perken gehouden worden. „Want we hadden toen weinig steun, er moest veel uit mijn eigen broekzak komen.”

Zuipfeesten

Die nauwe banden met het Festival Of Fools duurden tot midden jaren tachtig, toen dat feestje aan slijtage ten onder ging.

Intussen is Oerol allang geen straattheaterfestival meer, zoals ook de grootschalige popspektakels op het strand verleden tijd zijn. Dat zoiets tegen het zere been

is van bepaalde publieksgroepen, neemt Mulder op de koop toe. „Die strandspektakels kregen de kleur van zuipfeesten. Dat wilden we niet, we wilden een cultuurfestival zijn.”

Het accent is al lang verschoven naar locatietheater. Toch zat dat ook al in die allereerste editie. Het Japanse Shusaku And Dormu Dance Theatre, ook de jaren nadien nog vaste gast.

Tijdens die voorstelling rende Joop druk over het strand met bouwlampen, om de verschillende aspecten van de handeling maar mooi uit te lichten. „Dat is typerend voor die eerste jaren Oerol.”

Hoe keken de Terschellingers eigenlijk aan tegen dat vreemde volk, dat in Oerol-verband hun eiland overstroomde? Het was een mengeling van reserve en enthousiasme, waarbij die tweede gemoedstoestand (mee wegens economische motieven misschien) gaandeweg de overhand nam. De toenmalige wethouder vond de eerste Oerol-poster, met de tekst 'Terschelling voor vogels', 'te alternatief' en verbood de VVV om 'm op te hangen.

Aan de andere kant zijn Terschellingers nooit te beroerd geweest om een stapje harder te lopen als dat nodig is, of om schuren of roerend goed ter beschikking te stellen. Podia huren hoefde die eerste jaren niet, die werden opgebouwd uit dakplaten, steigermateriaal en dat soort zaken. In 1984 stond Brigitte Kaandorp, toen nog vrijwel onbekend, op zo'n zelfgebouwd podium. Toen ze met haar ukelele een sprongetje omhoog maakte, sloegen de voorste rijen wit uit van het cement, dat nog aan die dakplaten zat. „Dat heb je met geleende spullen.”

In het vorige hoofdstuk werd een begin gemaakt met te vertellen over de oudste zoon van IJsbrand Klazes en Ytje Siemonsma: Klaas en Geertruida Albada Jelgersma. Uitvoerig kwam hun enige zoon IJsbrand ook aan bod, gehuwd met Akke Teernstra. Hun acht kinderen werden ook kort genoemd. In het nu volgende hoofdstuk komt alleen de oudste, Klaas, met zijn gezin aan de orde. Over hen valt zoveel te vertellen dat ik me hier tot hen moet beperken.

Ik put mijn kennis behalve uit het Galemaboek, bij uitstek voor de genealogische gegevens, ook uit het familieboek dat geschreven is door Loes van Aggelen-Galema uit Harlingen en uit gesprekken met de enige kleindochter van de hoofdpersoon van dit hoofdstuk: Toos Hoogen uit Haarlem, die zeer veel gegevens heeft verzameld en bewaard. Over deze tak is nog weinig gepubliceerd en er valt dus bijna alleen maar nieuws te vertellen. Over deze tak zullen daarom nog meerdere afleveringen te verwachten zijn.

Correctie vorig hoofdstuk, Nieuwsbrief 1 juli 2011, p. 13: foto Geertruida is fout en wordt hersteld

Hoofdstuk 10.

Kinderen van IJsbrand Galema en Akke Teernstra

1. Klaas (Nicolaas) Galema

Klaas Galama
blz 61 1.12.11

Cato Kuhlman

Klaas, de oudste van IJsbrand en Akke Teernstra, werd te Bolsward geboren op 25 januari 1866, op Halfweg Tjerkwerd II, zie hiervoor het vorige hoofdstuk. Als enige van de kinderen heeft hij zijn overgrootouders IJsbrand Klazes en Ytje Siemonsma nog gekend; zij overleden in 1873. Als kind ging hij van 1872 tot 1877 in Harlingen naar de katholieke lagere school, de enige in de naaste buurt maar te ver om iedere dag naar huis te kunnen gaan in Nijland, waar het gezin toen woonde. Hij zal vaak verbleven hebben bij zijn grootmoeder Geertruida Albada Jelgersma in Harlingen, die hertrouwd was met Bernard van den Oever. In 1878 gaat Klaas naar Hilversum op school. Dat zal waarschijnlijk een HBS zijn geweest. Vader IJsbrand wilde dat al zijn zoons zouden studeren. Daarna leerde Klaas in Utrecht de handel in dranken, waarvoor zijn oom Theodoor Albada Jelgersma met een goed florerende drankenhandel en destilleerderij in Bolsward aan de Kleine Dijklaakker een inspiratiebron zal zijn geweest. Hij leek in zijn jeugd ook op een portret van zijn oom Theodoor. In Utrecht volgt Klaas een opleiding en in Zutphen doet hij bij de firma Gerth en Vetter praktijkervaring op. Daarna laat zijn vader IJsbrand hem nog een jaar thuis op de boerderij werken maar tevergeefs want Klaas is vastbesloten om wijnhandelaar te worden. Vervolgens vestigt hij zich in Bolsward in een perceel, drie huizen voorbij het stadhuis. Daar begint hij in augustus 1886 een slijterij en drankenhandel die "De Valk" heet. De Valk werd door zijn vader gekocht als een huizinge met beneden herberg; hij blijft zelf eigenaar maar is wel borg voor de accijnzen die Klaas vooraf moet betalen. Klaas verbouwt De Valk in 1887 en trouwt dan op 27 november 1889 met Catharina (Cato) Cornelia Kuhlman, dochter van cargadoor en raadslid Coenraad Hendriks Kuhlman en Jetta Johans Witte, geboren te Harlingen 8 mei 1862.

De Valk in Bolsward

Zijn schoonouders zijn vermoedelijk bemiddeld, een reden waarschijnlijk voor de huwelijksvoorwaarden, waaronder het huwelijk gesloten wordt.

De getuigen zijn ook zorgvuldig gekozen. Gerben Schoonhoff, een handelaar in Bolsward, is een vriend, bij wiens huwelijk Klaas zijn vrouw leerde kennen. Vetter uit Zutphen is een andere getuige, bij wie hij praktijkervaring heeft opgedaan; diens compagnon Gerth schenkt bij het huwelijk een schilderij.

Na hun huwelijk gaan Klaas en Cato in Bolsward boven de slijterij wonen. In 1890 verbouwt Klaas opnieuw. Dan worden vervolgens Henriette (Jet) Agatha M. in 1891, IJsbrand in 1892 en Agatha Hester M. in 1893 geboren; IJsbrand wordt levenloos geboren. Nadat Klaas nog grote bedragen heeft geleend van zijn vader moet hij in 1894 toch opgeven. Hij is uitsluitend afhankelijk van katholieke inwoners en er zijn meerdere die een slijterij beginnen. Het pand valt terug naar zijn vader IJsbrand, die het verhuurt totdat later zijn jongste zoon Kees opnieuw een poging waagt.

Cato logeert intussen sinds 1894 met haar twee dochters in haar ouderlijk huis in Harlingen en bevalt daar 19 October 1894 van een derde dochter Johanna Maria Coenradina. Klaas laat zich 30 augustus 1895 uitschrijven uit Bolsward naar Leeuwarden. Zijn tweede broer Hidde, die zevenenhalf jaar jonger is, heeft hem geholpen en blijft achter om de zaken af te werken. Daarna vertrekt hij begin 1896 naar Zutphen. In 1896 verhuist Klaas met Cato en de drie meisjes ook naar Zutphen. Het ligt voor de hand te veronderstellen dat Zutphen gekozen wordt vanwege de goede betrekkingen met de Firma Gerth en Vetter. Klaas en Cato verblijven daar tot 1907 aan de

Boompjeswal 14; de kinderen groeien er op. In Bolsward is hij sindsdien bekend als Klaas Cognac. In Zutphen wordt hij vooral goed ontvangen door Gerth. Uit het feit dat er gesproken wordt over papa Gerth blijkt dat er een zeer goede verhouding tussen hen moet hebben bestaan. Vader IJsbrand overlijdt dan reeds in 1903, 58 jaar. In 1904 maken Klaas en Cato hun testament en worden daardoor elkaars erfgenaam. Moeder Akke heeft door haar grote bereidheid als weduwe om bezit en kapitaal geheel ter beschikking te stellen voor de toekomst van de kinderen, zoals we eerder zagen, aan de ontwikkeling van hun werkzaamheden zeker meegewerkt. Haar handelen getuigde van een ongekennde vooruitstrevendheid, niet gericht op behoud maar op de toekomst. Het lijkt mij niet teveel gezegd om haar een moderne vrouw te noemen en vooral ook een menslievende vrouw, zoals de van haar bekende foto's ook duidelijk laten zien.

Op een moment kloppen de verschillende gegevens van Loes en van het Galemaboek niet meer met elkaar. Ik volg de gegevens van Loes.

Zowel Klaas als Hidde zullen uiteindelijk terechtkomen in Den Haag. De zoveel jongere Hidde komt er nog eens zoveel eerder als zijn oudere broer. Hij vertrekt al spoedig uit Zutphen om ervaring op te doen in Frankrijk op Château d' Angludet, Cantenac-Margaux, een van de beste wijngaarden in de Bordeaux. In 1899 wordt hij in Den Haag importeur van de beste Franse wijnen voor het Corps diplomatique aan de Prinsengracht 57. Zijn vader IJsbrand staat borg voor het betalen van de verschuldigde accijnzen, zoals hij dat eerder deed voor Klaas in Bolsward. Wanneer Hidde in 1907 trouwt verhuist hij naar de Laan van Nieuw Oost-Indië 163, een huis waar hij eigenaar van wordt. Zijn jongste dochter Leideke vertelde mij dat Hidde eigenlijk heel iets anders had gewild. Hier ga ik uitvoerig op in zodra ik over het gezin van Klaas alles heb gezegd wat ik ervan weet. Dat zal zelfs een volgend artikel worden. Klaas verhuist pas in 1907 naar Den Haag om een wijnhandel te beginnen aan de Koningin Emmakade nr. ... Korte tijd later koopt hij zich in als vennoot in de wijnhandel firma de Vries en Galema op de Laan van Nieuw Oost-Indië 177. In 1908 zijn Klaas en Hidde in de gelegenheid om samen het agentschap van de "N.V. Beiersch Bierbrouwerij de Amstel" over te nemen, toen gelegen aan de Jan Riebeeckstraat 98 te Den Haag, later 3e Van de Kunststraat.....

Klaas en Hidde kunnen goed met elkaar opschieten. Dit blijkt wel uit hetgeen zij samen ondernemen. In 1909 wordt bij Hidde tuberculose vastgesteld; ook hierover valt na Klaas veel te vertellen. Ik ontleen nu eerst enkele gegevens aan een bewaard gebleven map met wel honderd brieven, door Klaas en zijn kinderen en kleinkinderen geschreven, waardoor we een indruk krijgen van het leven in Den Haag. Met groot geduld heeft de enige kleindochter van Klaas, Toos Hoogen, deze vaak moeilijk leesbare brieven uitgetypt en bewaard. Ik citeer hier uit een brief, geschreven in de zomer van 1913 door Jet, oudste dochter van Klaas, 22 jaar, die zij schrijft aan Agatha haar tweede zus, die onderwijzeres was in Bolsward. Zij houdt haar op de hoogte van het vertier in de grote stad: *".....Zaterdagavond is het Lunapark geopend. Pa noch oom Hidde zag je die dag en daags te voeren*

niet anders dan op 't L.P. 's Avonds zijn pa en moeke met oom Hidde en tante Jo naar de opening geweest, 't was toen wel f.1 entree maar Pa en Oom hebben a gloria ieder een doorlopende vrijkaart voor zich en een dame. Gisteravond zijn Pa en Hannie (derde zus van Jet) en ik er geweest, 't is verbazend leuk, een formeele kermis met een rodelbaan, een tobogan en autobaan je vliegt in dolle vaart eerst naar beneden enz. enz. we zijn nog nergens geweest maar 't kan er een dolle boel worden...."

Het gaat zo een paar volgende brieven door. Daaruit blijkt dat er heel veel familie over de vloer komt wanneer er iets te doen is. Veel eigen nichten en vooral neven, die zich zeer goed op hun gemak blijken te voelen bij de drie dochters van oom Klaas. Er wordt uitgegaan met wat 'automobielen' wordt genoemd, met bezoek aan chique gelegenheden, waar piccolo's of portiers de reisdekens aannamen, schrijft Jet. Zij vat samen: 'Ik heb nu altijd het zalige gevoel dat iemand met open armen op mij staat of liever hangt te wachten.' Er wordt ook gedacht en gesproken over buitenlandse reizen. Als de een de komende winter naar Rome gaat, vinden anderen dat zij minstens een roeitochtje moeten maken over de Nijl want anders houden zij niet hun fatsoen. En op een kameel door de Sahara. Het is 1913. Klaas woont nu met zijn gezin zes jaar in Den Haag. Het gaat blijkbaar goed. De eerstvolgende brieven, voor zover bewaard dat ik weet, dateren pas van 1932.

Klaas en Hidde besloten in 1915 het Agentschap van de Amstel, dat zij in 1909 hadden overgenomen te kopen. Blijkbaar verkregen zij de financiën voor deze aankoop van hun moeder Akke die voldoende fondsen had uit de verkoop van de ouderlijke boerderij op Halfweg Tjerkwerd, waarvoor zij in 1913 een goede prijs had kunnen krijgen. De boerderij bracht f.82.084,90 op en het boelgoed nog eens f.15.000).

In 1919 wordt vermeld op een lijst van kiesgerechtigden voor de Tweede kamer en de gemeenteraad dat Klaas dan woont in de Juliana van Stolberglaan 135 en Hidde nog steeds in de Laan van Nieuw Oost- Indië 163. Enkele jaren later in 1922 krijgen de broers ernstige onenigheid. Er gaat iets mis met de zaak. Klaas krijgt de schuld en het loopt uit op een totale brouille, zo schrijft Loes. Hidde gaat door met de Amstel Brouwerij en Klaas moet uit de zaak stappen en gaat weer de wijnhandel in. Hij wordt vertegenwoordiger voor Vollaers en Mandos, een wijnimporteur uit Tilburg. Uit een opmerking later van zijn dochter Jet blijkt het een zeer goede relatie te zijn geweest.

1. Henriette (Jet) Johanna Maria wordt geboren 10 april 1891 te Bolsward (De Valk); zij groeit op in Zutphen en

De kinderen van Klaas en Cato

vlnr. Hannie, vader Klaas, Agatha, Jet, moeder Cato

woont vanaf haar 16e jaar in Den Haag, waar zij zoals uit haar brieven is gebleken een gelukkige tijd kent. Zij wordt verpleegster ter verzorging van TBC-patiënten in Friesland. Zij zal pas trouwen wanneer zij 48 is in 1939. Jet huwt 2 augustus 1939 met Henri Witte, geboren 1882 in Harlingen en weduwnaar met acht kinderen. Henri Witte is de vierde van zes kinderen van Herman Witte, manufacturier firma H.Witte Jzn te Harlingen, en Tietje

Gezin Herman Witte en Tietje Ypma in Harlingen. In het midden tussen Herman en Tietje Henri

Ypma. Tietje was de jongste dochter van Jan Yebs Ypma en Froukje IJsbrands Galema, (dv IJsbrand Klazes). Zij was al na enkele jaren weduwe geworden van Dominicus van der Werf en had twee kinderen toen zij met Herman Witte trouwde. Henri trouwt eerst met Helena Ensink uit Franeker en krijgt van haar 8 kinderen. In 1938 overlijdt Helena in Harlingen en het jaar daarop hertrouwt Henri in Den Haag met Jet Galema, Jet en Henri wonen aan het Franekereind te Harlingen.

Op de volgende foto in Harlingen zien we Henri Witte en Jet Galema in het midden.

Verder zien we enkele Leeftijdgenoten: Jan Witte, broer van Henri en op de bank links en rechts van Jet: Johannes Joosten en Christien Woltering.

Verder zijn het allemaal 'Wittes', behalve het eerste

meisje, Angeline Wüst links op de 2e rij.

De kinderen zittend op de grond zijn waarschijnlijk enkele van Henri's kinderen en wonen waarschijnlijk ook nog bij Henri en Jet.

Jet moet wel wat aangedurfd hebben. Toos Hoogen vertelde mij dat haar tante wist wat zij wilde. Tijdens de Hongerwinter in 1944 hebben Henri en Jet zich zeer verdienstelijk gemaakt bij de opvang van vluchtelingen uit de Randstad, ook van de kinderen van Jets zus Hannie uit Haarlem, waarover verderop meer.

Henri Witte

broer Jan

Henriette Galema

2. Agatha Hester Maria werd geboren 1 oktober 1893 te Bolsward (De Valk). Aan haar schreef Jet vele brieven over haar plezierige jaren in Den Haag. Zij wordt onderwijzeres en was al veel eerder van huis. Hun moeder overlijdt 22 januari 1933, 70 jaar en dan blijft Agatha voorgoed bij haar vader in de moeilijke crisis- en oorlogs-

jaren die volgen. Zij hield een uitgebreide kroniek bij en interesseerde zich ondermeer voor weerstoestanden. Ook zette zij zich in voor liefdadigheidswerk onder woonwagenbewoners. Ze was ook geïnteresseerd in genealogie en deed vergeefse moeite om de laatste en enige stamhouder Bernard uit haar familietak de naam Klaas IJbrand te laten krijgen. We zullen nog zien dat genoemde Bernard geen kinderen heeft en dat daarom deze hele belangrijke tak via de mannelijke lijn uit zal sterven. Agatha was ook zeer gesteld op een broer van haar moeder, op oom Johannes Kuhlman, Brits vice-consul in Den Haag. Deze is zwak van gezondheid en verblijft vaak in een kuuroord, Bad Oeynhausen nabij Hannover. Zijn vakantieadres is het Parkhotel in Den Haag. Agatha bezoekt haar oom meerdere malen in Duitsland; zij bezoekt hem ook nog een keer samen met haar vader. Johannes overlijdt in 1939 in Bad Oeynhausen en wordt daar begraven, omdat hij vanwege de oorlog niet overgebracht kan worden naar zijn geboorteplaats Harlingen. Agatha en haar zussen erven van hem.

Huwelijk Hanny en Bernard (Antoon)

3. Johanna (Hanny) Coenradina Maria werd geboren 19 oktober 1894 in Harlingen. Zij trouwt 17 augustus 1927 te Den Haag met Antonius Hendrikus Bernardus Hoogen, geboren in Oldenzaal 4 februari 1889, rijksambenaar PTT. Zij gaan wonen in Haarlem, Cleverparkweg. Jarenlang zorgen zij voor grootvader Hoogen afkomstig uit Oeffelt in Noord Brabant. Hij heet ook Antonius en daarom noemt de heer des huizes zich met zijn tweede naam Bernard. Hanny en Bernard krijgen twee kinderen: Antonius (Ton) en Catharina (Toos)

Vlnr. Cato Galema-Kuhlman, dochter Agatha, Klaas Galema, Antonius Hoogen, dochter Jet, kleine Ton, dochter Hannie grootvader Hoogen

De twee kinderen van Hannie en Bernard zijn Ton en Toos.

Ton werd geboren 15 februari 1930 in Amsterdam. Hij heeft zijn grootvader Klaas dus goed gekend. Hij kreeg later een baan in Den Haag aan het departement van Oorlog en daarna aan Onderwijs; hij woonde toen aan de overkant van de Schenkkade 229, het laatste woonadres van zijn grootvader Klaas Galema. Dit pand aan de Schenkkade was groot. Op de bovenetages woonden grootvader Klaas gedurende de laatste jaren met zijn dochter Agatha en zijn ongehuwde zus Beh en na 1941 ook met Griet Hettinga de weduwe van zijn jongste broer Kees en dochter van Jarig Hettinga en Veronica Galema. Wanneer gedurende de oorlog de Joodse bewoners op de begane grond van de Schenkkade verdwijnen biedt Klaas zijn schoonzuster, intussen weduwe van zijn broer Bernard Anna van der Meer, aan de parterre te gaan bewonen samen met haar dochter Bettie, die bejaardenverzorgster was. Rond Moeke Anna van der Meer verzamelde zich steeds de hele familie, ook nadat Bernard en Klaas waren overleden; bovendien hield zij beneden aan de Schenkkade pension waar meerdere neven een kamer vonden, en waar zelfs relaties tot stand kwamen. Dit zal allemaal nog ter sprake komen. Zij overleefde iedereen van haar generatie. Alleen Beth die door iedereen onderhouden moest worden en zelf iedereen hielp overleefde werkelijk

iedereen.

Toos, zus van Ton werd geboren 18 januari 1935 te Haarlem. Zij heeft haar grootvader Klaas ook gekend. Zij is ongehuwd gebleven en zorgde vele jaren voor haar moeder Hanny, die in 1956 alleen kwam te staan, nadat Bernard (eigenlijk Antoon) 18 juni 1956 was overleden. Hanny overleed 2 juni 1966. Toos werd onderwijzeres in Haarlem. Zij bleef aanvankelijk aan de Cleverparkweg wonen. Boven haar woonde enige tijd later haar tante Jet nadat haar man Henri Witte 25 november 1951 in Nijmegen was overleden en begraven te Harlingen; Jet overleed in Haarlem 24 november 1968 en werd ook in Harlingen begraven. Tante Agatha woonde ook gedurende

haar laatste jaren boven haar nichtje Toos en overleed te Haarlem 29 januari 1973. Oudtante Beth woonde er zelfs nog maar zij overleed in Huize Nieuw Mariënborg te Soestdijk 15 december 1970.

In de dertiger jaren was de briefwisseling weer op gang gekomen, er zijn althans vanaf die tijd weer veel brieven bewaard. Klaas brengt de crisistijd ter sprake. Het gaat niet zozeer over de economische crisis maar vooral over vrijheidsbeperking in Duitsland ondanks het in 1933 gesloten concordaat van de H. Stoel met het Duitse Rijk. Klaas schrijft: 'Op den befaamden 30 juni 1934 werden verschillende vooraanstaande katholieken zonder vorm van proces door Hitler doodgeschoten. Deze grote en ontzettende gebeurtenis is een der gemeenste en laagste daden der beweging en men trachtte deze daad te verdoezelen en geheim te houden". Ik probeer dit te lezen en te verstaan in die tijd: de behoefte om dit voor jezelf op te schrijven. Over oorlogsdreiging schrijft Klaas dan nog helemaal niet. Verder: "In februari 1935 worden katholieke ouders geprest..... om zich uit te spreken voor de School op Nationaal Socialistische grondslag... Daarna begonnen de beruchte 'deviezenprocessen' en de nog beruchter 'zedelijkheidsprocessen' tegen Priesters en Kloosterlingen.." Klaas gaat verder nog in op het protest van de Duitse bisschoppen, die ontvangen worden door Paus Pius XI, die daarna het Nationaal Socialisme veroordeelt met een in het Duits geschreven encycliek, opdat iedere Duitser deze lezen kan: "Mit brennender Sorge". Uit angst wordt deze Pauselijke brief ten strengste verboden. De zedenprocessen zijn mislukt en worden doodgezwegen. Klaas is duidelijk. Hij schrijft niets over Joden maar dat wil niets zeggen. Hetgeen hij steunt is dat zijn dochter Hanny een Joods jongetje in huis neemt, waarvan de ouders zijn opgepakt. Zijn naam wordt veranderd in Fonsje en het jongetje weet zelf niet wie zijn ouders zijn en dat hij Joods is. Klaas moet ook veel naar geheime en verboden zenders geluisterd hebben. 16 Maart 1944 is hij in staat precies op te schrijven wat de geallieerden van plan zijn te doen, wanneer Duitsland verslagen is en Europa opnieuw verdeeld moet worden om herhaling te voorkomen. Uit de brieven blijkt dat hij met zijn gezondheid sukkelt maar men weet niet dat het zo ernstig is.

De Hongerwinter breekt aan. Tijdens de oorlogsjaren was er nog geregeld personen- en vrachtvervoer mogelijk tussen Den Haag, Haarlem en Harlingen, over welke plaatsen het gezin van Klaas Galema zich verspreid had. Uit de brieven wordt duidelijk, dat de gezinnen in Den Haag en Haarlem konden profiteren van het feit dat Jet met Henri Witte in Harlingen woonde. Regelmatig konden zij voor extra voedsel zorgen. Dit werd moeilijker vanaf 'Dolle Dinsdag' 5 september 1944, toen de Duitsers zich gehaast begonnen terug te trekken en zowel beneden als boven de rivieren het verkeer volledig in de war raakte. Enkele weken later vond de mislukte luchtlanding boven Arnhem plaats. Hanny schrijft naar aanleiding daarvan dan een lange brief vanuit Haarlem naar huis in Den Haag, waarvan ik in het kort de inhoud weergeef:

"Ze begint met te bedanken voor een melkbon, waarna ze beschrijft hoe alles in de war is en haar kopzorgen geeft. Bernard is met onbepaald verlof (van de PTT) naar huis gestuurd; alles wordt gekaapt, en afgesloten en overal geruchten over bombardementen van trams en treinen. Op dolle Dinsdag raakte iedereen op hol. Bernard ging met zijn spruiten de Amerikanen tot aan Heemstede tegemoet. Alles voor niets. En dan eindigt Hanny met te zeggen dat ze voorlopig maar niets moeten sturen, ze kunnen het nog wel enkele weken uithouden. En tot slot: Wat een tijd, wat een tijd, maar hoera! We leven nog! Daaag"

Enkele dagen later schrijft Jet vanuit Harlingen naar haar Pa en Agatha in den Haag Ik geef haar brief ook in het kort weer:

"Allereerst gefeliciteerd Agatha. Het zal een vreemde verjaardag zijn geweest. Hanny was er natuurlijk ook niet. Van de jongens hooren we niets. Henri z'n heele familie zit er midden tusschen in. Hier is 't nog heel rustig. Eten hebben we ruimschoots. Vorige week hebben we drie daklozen in huis gehad. Ik wou dat jullie maar hier gebleven waren, we zouden niet zoo'n angst en zorg over elkaar behoeven te hebben. Als er honger dreigt in den Haag en Haarlem kom dan maar hier per fiets als daar kans voor is, Hanny en Bernard en de kinderen ook. Hoe stelt Hanny 't? Krijgt ze nog wat te eten? Tot slot: laten we ons taai houden en op betere tijden hopen, Jet".

Dit is weer een begin geworden van zeer vele brieven, die vaak dagen lang onderweg waren en het enige contact vormden. Ik doe geen poging om deze samen te vatten, omdat de spanning, die er voortdurend uit spreekt niet samen is te vatten. Wij weten hoe het uiteindelijk is afgelopen maar de schrijvers niet en leven nog een halfjaar lang tussen hoop en vrees. Ik noem alleen de feiten. De ouderen hebben allereerst zorg voor de kinderen en sparen letterlijk het brood uit hun mond voor de kinderen en niet te vergeten melk, dat verwatert wordt tot taptemelk. In Den Haag denken vader Klaas en dochter Agatha vooral aan de kinderen Ton en Toos en Fonsje, die Hanny en Bernard aangenomen hebben, in Haarlem

In December wordt de zorg voor hun gezondheid zo groot, dat er na overleg en het al eerder gedane aanbod van Jet en Henri in Harlingen besloten wordt dat Ton en Toos met nog tien andere kinderen van kennissen in de buurt naar Harlingen zullen gaan. Er is maar één mogelijkheid en daar zorgt Henri voor. Er moet een open vrachtwagen, voorzien van een gasgenerator van Harlingen naar Wormerveer en Nico krijgt gedaan dat de chauffeur de volgende dag de kinderen mee terug zal nemen. 13 december in de morgen om 4 uur vertrekken de kinderen: de oudste te voet, de jongste bij een oudere jongen of man achter op de fiets. Vanaf het Noordzeekanaal ging het in een roeibootje naar Wormerveer, waar om 10 uur de vrachtwagen zou staan maar deze kwam pas om 3 uur. In de kantine van een fabriek was het warm en kregen ze soep. Alle kinderen zonder verdere begeleiding werden op de open achterbak onder jassen en dekens geladen, het was vreselijk koud. De auto had regelmatig pech en pas om zes uur waren ze in Alkmaar. De chauffeur reed niet verder en de kinderen spraken af dat ze in ieder geval bij elkaar bleven. Via het politiebureau kwamen ze terecht in het Rode Kruisgebouw waar ze overnachtten en iets aten van het meegenomen brood. De volgende dag vertrokken ze om 9 uur. Na 20 km kregen ze weer 3 uur pech; de kinderen liepen al die tijd rond; een van de oudere meisjes ging met de twee jongste bij een boerderij iets te eten vragen, ze kreeg twee sneden brood voor de kleinsten. Om vijf uur in het donker kwamen ze uitgeput in Harlingen aan. Het is 14 december 1944

Een zeer droevige Kerst. Brief, gedateerd 24 december 1944 van Jet aan Agatha, Hanny en Bernard

"Wat we zo lang vreesden, maar in optimisme telkens weer van ons afzetten is dan toch gebeurd. Onze lieve beste Vader is niet meer. Eerst was ik verpletterd door 't plotselinge van de slag, maar langzamerhand drong het tot me door 'Wie weet voor welke ellende Pa door O.L.Heer is bewaard gebleven'. Deze wereld is geen tranendal meer, maar een hel en waar Pa nu is, is vrede, rust en veiligheid....."

Klaas overleed plotseling. Als Jet schrijft weet ze nog niet precies wanneer. De politie kwam met het bericht en wist zelf niet waar het bericht precies vandaan kwam. Hij moest zeggen dat vader overleden was. De brief van Jet is één lange beschrijving van haar beraad met Henri wat zij konden doen. De afsluitdijk was afgesloten, Friesland spergebied, het was gevaarlijk. Geen enkele verbinding is mogelijk. De brief kan zelfs pas via de politie de volgende dag met iemand mee gegeven worden.

Op 22 december overleed Klaas. Zijn dochter Hanny met haar man kwamen net te laat, ook zij konden niet op tijd bereikt worden. Klaas werd begraven in het familiegraf aan de Kerkhoflaan in Den Haag.

De toestand in het westen, vooral in den Haag wordt steeds ernstiger zowel wat de voedselschaarste betreft als de oorlogsdreiging. Agatha, die steeds voor haar vader in Den Haag aan de Schenkkade gezorgd heeft is veel in Haarlem bij haar zus Hanny met Bernard en hun beschermmmelingetje Fonsje; ook zij verblijven soms weken bij Agatha in Den Haag. Hun zoon Ton in Harlingen zorgt dat er regelmatig zakken met aardappelen, die in Friesland zonder bonnen te koop zijn met een boot worden meegegeven naar Amsterdam waar zij deze met de fiets ophalen. Vanuit Zweden komt er brood en vanuit Portugal vis. Voor alles staan er lange rijen. In maart wordt in Den Haag Bezuidenhout gedeeltelijk platgebombardeerd en men spreekt van 1500 doden en gewonden. De Schenkkade wordt gespaard. Een ander gevaar zijn de 'vliegende bommen' die vanuit het oosten door de Duitsers naar Engeland worden afgevuurd als laatste wapen en waar er meerderen in de buurt van Den Haag terecht komen en veel angst in de nachten teweegbrengen. Steeds weer opnieuw verwacht men dat de Amerikanen zullen komen.

Eindelijk! Hanny aan haar kinderen in Harlingen(dat al bevrijd was): "Vrijdag 4 mei 's avonds 8 uur kwamen de families van Koppen en Siertsema luid schreeuwend het huis uitvliegen: hoera we zijn bevrijd, eerst wilden we het maar niet geloven, maar zoetjes aan kwamen er meer mensen juichend en jubelend de straat op hollen en binnen 't uur liep heel Haarlem buiten en niemand dacht er aan om naar huis te gaan en alhoewel de Duitsers woest waren en schreeuwden dat het niet waar was en dat de mensen naar huis moesten gaan, stoorde niemend er zich meer aan en bleef het tot laat in de nacht een gehos en geschreeuw van belang..... . Dinsdag vertoonden zich de eerste Amerikanen en Canadezen en toen was de mensenmenigte niet meer te houden..... De moffen moesten dat allemaal aanzien en liepen met verbeterd gezichten gewapend tussen de opgewonden mensenmenigte. Zo hebben we nog enige dagen Duitsers en Amerikanen tezamen hier rond zien lopen en rijden....."maar zoetjes zijn de moffen vertrokken Daar zijn er ongeveer 80.000 die over de afsluitdijk naar

'Die Heimat' terug moeten lopen (dan volgt er nog veel over allerlei verwachtingen)".

24 Mei vader Bernard aan de kinderen in Harlingen ".....Nu we niet meer bang hoeven te zijn voor de moffen, mogen jullie nu wel weten dat Fonsje een Joods onderduikertje is, wiens vader en moeder in een Duits concentratiekamp zaten. We vreezen dat ze nooit meer terugkomen, maar we hebben wel het bericht gekregen dat er een Oom en Tante van Fonsje in Amsterdam wonen. P.S. Nu mogen jullie ook weten dat we een tijdlang hierboven een illegaal bureau gehuisvest hebben, het was het onderduikersbureau de N.B.S (Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten) der gemeente Velsen Nu is het bureau vertrokken maar de Commandant woont hier nog met zijn vrouw op de kamer waar mijn lessenaar staat."

De kinderen in Harlingen verlangen naar huis. Hoewel hun ouders hen een half jaar niet gezien hebben zijn ze het eens met Jet en Henri in Harlingen, die vanwege de schaarste in Haarlem, die nog niet is verbeterd, het beter vinden dat de kinderen nog even blijven. Half Juni is het zover, dat ze terug mogen: ze zijn dan zo gegroeid en aangekomen, dat de ouders hun kinderen bijna niet meer terugkennen.

De volgende aflevering betreft een vervolg van dit hoofdstuk en betreft de broers en zussen van Klaas Galema, de hoofdpersoon van dit eerste deel.

Rectificaties en aanvullingen zenden aan josephgalema@ziggo.nl tel. 076 5229105

Van Schuak tot Galema

Sinds enkele weken ben ik donateur van “onze” stichting. Ik gebruik het woord “onze” omdat ik mij nu reeds thuis voel bij deze club. Dat komt o.a. omdat mijn eerste vragen aan het bestuur zeer vriendelijk en doeltreffend zijn afgehandeld.

Maar laat ik mij eerst eens voorstellen. Mijn naam is Yvonne Schuak, reeds geruime tijd geniet ik van de AOW en ik woon met mijn partner in Amstelveen. Ik heb twee dochters en een kleinzoon, uiteraard ook een schoonzoon.

Een van onze hobby's is genealogie. Reeds jaren geleden hebben we vastgesteld dat de oudst bekende Schuak in 1750 in Den Haag is gehuwd met Elizabeth Galema. Onlangs besloten we om wat meer informatie over de familie en de afkomst van deze Elisabeth te verzamelen. Zo ontdekten we ook het bestaan van de Stichting Galama. Binnen deze stichting was een huwelijk van een Galema in 1750 in Den Haag niet bekend.

Over het voorgeslacht en de familie van Elizabeth weten we inmiddels het volgende:

Eerste generatie.

Julius Galema geboren vóór 1678, waarschijnlijk in Den Haag. Hij is op 19 april 1698 in Den Haag in ondertrouw gegaan met Elisabeth Steenbrink, die waarschijnlijk ook in Den Haag is geboren. Julius is vóór april 1707 overleden, want op 25 april 1707 is de weduwe E. Steenbrink opnieuw in ondertrouw gegaan. Hoewel bij genoemde ondertrouw vermeld staat dat bruidegom en bruid in Den Haag zijn geboren, is hun doop niet teruggevonden in de diverse doopboeken.

Tweede generatie.

Julius Galema geboren na 1698, waarschijnlijk in Den Haag. Hij is op 7 mei 1724 in Den Haag in ondertrouw gegaan met Gesina

Eekhoff, die op 26 september 1691 te Lochem (Gelder-land) is gedoopt en op 27 november 1781 vanuit Den Haag in Rijswijk (ZH) is begraven. Julius is na 1771 overleden.

We hebben nog niet vastgesteld of beide Juliussen inderdaad vader en zoon zijn. Maar het “kan haast niet anders”.

In 1720 tekende deze Julius als getuige een testament van een ander. Uit deze ondertekening blijkt overduidelijk dat hij zijn naam spelde als Julius Galema. Ik wou dat ik zo netjes kon schrijven!

In 1771 is hij binnen Den Haag verhuisd, waarbij is aangetekend dat zijn beroep kleermakersknecht was. Het echtpaar Julius Galema en Gesina Eekhoff liet in Den Haag vier kinderen gereformeerd dopen:

Derde generatie.

1.

Pieter Galema is op 28 maart 1725 in de Grote Kerk in Den Haag gedoopt en aldaar, amper 4 jaar oud, op 4 mei 1729 begraven.

2.

Hendrina Galema is op 24 juli 1728 in de Hoogduitse Kerk te Den Haag gedoopt. Zij is niet gehuwd en op 30 juni 1786 te Woerden begraven.

3.

Elizabeth Galema is op 29 mei 1730 in de Grote Kerk in Den Haag gedoopt. Zij is op 7 juni 1750 in de Scheveninger Kerk te Den Haag gehuwd met Joachim Johannes Shuarek uit Parmen (Dld), mijn oudst bekende voorvader. Dit echtpaar kreeg in Den Haag en in Woerden negen kinderen. Alleen dankzij de negende leeft deze familie nog steeds voort.

4.

Harmijna Galema is op 28 december 1731 in de Kloosterkerk in Den Haag gedoopt. Zij is tweemaal gehuwd en op 22 mei 1786 vanuit Den

Haag in Rijswijk (ZH) begraven. Hierboven heb ik onze gegevens over dit takje Galema erg gedetailleerd opgeschreven, zoals het in genealogische tijdschriften vaak voorkomt; hoewel ik mij realiseer dat de Stichting Galama geen genealogische stichting is. Uiteraard hoop ik toch dat een van de lezers/lezeressen aanknopingspunten vind om dit takje ergens te enten op een der bekende takken van de Gala / ema boom.

Voor eventuele reacties geef ik graag mijn e-mailadres

yvoneschuak@hetnet.nl .

Over de familie Schuak kan ik uiteraard heel veel vertellen. Dat is misschien wat ver van de doelstelling/belangstelling van de Stichting af. Maar omdat de Stichting nogal een Fries sausje heeft, is het wellicht toch leuk om te weten dat wij binnen de stamboom Schuak naast de Indische, ook een Friese tak onderscheiden.

Dat komt omdat Karel Schuak (geb. in 1820) als volwassene in Friesland terecht kwam. Hijzelf en zijn nazaten hebben gewoond in Stavoren, Sneek, Koudum (of eigenlijk Hemelumer Oldephaert en Noordwolde, zoals het daar zo mooi heet), etc.

In die tijd zijn de jongens Schuak gehuwd met meisjes uit de Friese families De Jong (Stavoren) en De Ruiters (Sneek). De meisjes trouwden meestal met Hollandse jongens. Het is opmerkelijk dat deze Friese tak de naam altijd als Schuâk schreef. Deze Friese tak is helaas gedoemd uit te sterven. De familie Schuak bestaat nog slechts uit zeven naamdragers

Yvonne Schuak

Over het wapen Galama/Galema

Hoe komen we eraan en wat is de betekenis?

Ik ben te rade gegaan bij de Friese Raad van Heraldryk.

Een familiewapen kan op verschillende manieren tot stand komen. Meestal is het een vervolg op een (uitgebreid) genealogisch onderzoek.

Soms komt men tijdens zo'n onderzoek een familiewapen tegen. In het meest gunstige geval neemt men dan contact met de Fryske Rie foar Heraldryk op, om te vragen of men het gevonden wapen mag voeren. De Rie beoordeelt deze vragen met behulp van de meegeleverde genealogische gegevens. Als hierbij kan worden vastgesteld dat de aanvrager een directe afstammeling in de mannelijke lijn is van de betreffende wapenvoerder, dan kan het wapen worden geregistreerd voor bijvoorbeeld alle nazaten (in mannelijke lijn) van deze wapenvoerder. Soms komt het voor dat de bron van het wapen geen kleuren geeft, zoals bijvoorbeeld een grafzerk. In zo'n geval worden dan in overleg met de familie de kleuren vastgelegd (en geregistreerd).

Komt men ondanks uitgebreid onderzoek geen wapen tegen, dan kan als de onderzoeker (en zijn familie) daar prijs op stelt een wapen worden ontworpen. Dit gebeurt dan meestal aan de hand van gegevens die tijdens het onderzoek zijn gevonden. Te denken valt aan het gebied van herkomst of waar de familie voornamelijk heeft gewoond om de kleuren van het wapen mee te bepalen (vaak dient het gemeentewapen als bron voor de kleuren). Verder kunnen beroepen, geloof of bijzondere gebeurtenissen de te gebruiken wapenfiguren mee bepalen. Op deze manier is ook het familiewapen Galama / Galema tot stand gekomen. Dit is het wapen voor de rk familie gale/ama van Oosterend zoals die vanaf blz. 11

in het familieboek wordt beschreven

Tijdens een bijeenkomst (op 17 september 1997) met verschillende leden van de familie Galama is met De Rie een ontwerp gemaakt. Dit ontwerp is uiteindelijk door de familie aangenomen en geregistreerd in het Genealogysk Jierboekje 1998. De registratietekening en de kleuruitvoering van het wapen zijn des-

tijds door dhr. Rudolf J. Broersma, tekenaar Fryske Rie foar Heraldryk, uitgevoerd.

En wat zien we op het wapen Galama/Galema?

De wapenfiguren ster, maan, lelie en roos zijn z.g. Maria symbolen, als herinnering aan het Rooms-katholieke verleden van de familie. De lelie, van boven vergezeld van twee zespuntige sterren en van onderen van een liggende wassenaar (maan, in het fries: heale moanne) zijn symbolen die herinneren aan het rooms katholieke verleden van de familie. Het wapen heeft een gouden schildhoofd gekregen met daarin 3 groene klavers. De 3 groene klavers zijn hier gebruikt om de boeren afkomst van de familie te symboliseren. Als helmteken is voor een vlucht (2 vleu-

gels) gekozen, met daar tussenin een roos. Die roos is een verhaal apart...

De opstelling van deze roos is gebaseerd op die van het familiewapen Meylema. Dit is gedaan om de verbintenis in vroeger eeuwen met deze familie weer te geven. Maikel Galama (Blz. 140 1.14.131) heeft ooit een zeer moeilijk te ontcijferen Meylema wapen gevonden dat door een broer van onze voorouder werd gebruikt. De enige verbinding van het nu ontworpen wapen met onze voorouders Meylema is de roos die te herkennen was.

De lelie en de maan (wassenaar) zouden ook herinneren aan het wapen van het adellijke geslacht Galama, volgens de Rie. Of dit zo is - het klinkt haast te mooi om waar te zijn- , of dat dit meer op toeval berust, daarover leven verschillende ideeën, heb ik gemerkt. De kleurstelling geel (heraldisch: goud) op blauw duiden de Friese herkomst van onze familie aan. Deze kleuren zien we ook in het Friese wapen. Zijn er nog andere wapens voor onze familie?

Het is niet bekend of er nog andere wapens zijn die gezien zouden kunnen worden als familiewapen voor een van de families Galema of Galama, dat zou uit onderzoek naar voren moeten komen. Het komt heel sporadisch wel eens voor dat men later alsnog een oud wapen terug vindt, maar daar is men in Leeuwarden bij de Raad voor Heraldiek niet van op de hoogte. Kent u die wel, dan houden wij ons aanbevolen!

Nelly Galama, met veel dank aan dhr. Broersma van de Fryske Rie foar Heraldryk te Leeuwarden en Maikel Galama.

Het familiewapen ?

Meer informatie over (familie)geschiedenis vindt u op internet, www.genealogie.pagina.nl.

En natuurlijk onze eigen compleet vernieuwde website te vinden via www.galama.nl

Andere interessante webpagina's voor historisch onderzoek:

www.archiefleewardercourant.nl www.stamboomsurfpagina.nl www.genlias.nl

www.graftombe.nl www.hisgis.nl www.tresoar.nl www.dodenakkers.nl

www.mensenlingq.nl www.archiefkrfriesland.nl www.aldefrysksjetsjerken.nl

www.militieregisters.nl

www.groningerkerken.nl/ogk/site.html

www.drentsekerken.nl/sodk_kerken-in-drenthe.php

www.creil.nl/geschiedenis.html; familieberichten www.online-familieberichten.nl

Eventuele adreswijzigingen opsturen naar Haye Galama Willem Torckstraat 8 3621 XH Breukelen (UT)

tel. 0346-262647 e-mail: haye.galama@planet.nl

Naam:

Adres oud: adres nieuw:

Pc+woonplaats oud: Idem nieuw:

Opmerkingen:

.....